

האקדמיה הצעירה הישראלית
الأكاديمية الشابّة الإسرائيليّة
THE ISRAEL YOUNG ACADEMY

פּוֹרוּם
הַפְּרוֹפֶסוֹרִיּוֹת
בִּישְׂרָאֵל

אפיק
באקדמיה

התמודדות הסגל האקדמי לאחר אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל

סקר המשך

איסוף נתונים: מאי 2025

פרסום: אפריל 2026

שותפים להכנת הסקר

חברי האקדמיה הצעירה הישראלית בהווה ובעבר

פרופ' אסף שוורץ (יושב ראש), פרופ' יצחק ברקוביץ, פרופ' מירי ימיני,
פרופ' דניאל סודרי ופרופ' רות שרץ- שובל

נציגות הנהלת אפיק באקדמיה - פורום הפרופסוריות בישראל

פרופ' מיכל שרון (יושבת ראש) ופרופ' מיכל פרנקל

ניתוח הסקר

פרופ' אסף שוורץ (יושב ראש)

כתיבת דוח הסקר

פרופ' דניאל סודרי

תודה מיוחדת לרכזת האקדמיה הצעירה הישראלית: תמי פלג

עריכת לשון: יהודית (דיתיק) ידלין

עריכה גרפית: רונית כהן-ספר

© האקדמיה הצעירה הישראלית 2026

כיכר אלברט איינשטיין, ת"ד 4040, ירושלים 9104001

דואר אלקטרוני: IsraelYoungAcademy@academy.ac.il

www.young.academy.ac.il

תקציר מנהלים

דוח זה מציג את ממצאי סקר ההמשך של האקדמיה הצעירה הישראלית ואפיק באקדמיה – פורום הפרופסוריות בישראל, שנערך במאי 2025 (בשבועות שהיו לפני המלחמה הראשונה עם אירן). סקר זה בוחן את השפעות מלחמת "חרבות ברזל" על הסגל האקדמי בישראל (בדגש על סגל אקדמי בכיר) לעומת ממצאי הסקר שנערך בראשית הלחימה (2023 [פורסם ב-2024]). בסקר השתתפו 739 חברי וחברות סגל, ואוכלוסיית המשיבים דומה ברובה לזו שהייתה בסקר הקודם. ממצאים עיקריים:

1. פגיעה ברמת החיים ובהתנהלות האישית

- נמשכת פגיעה קשה במצב הרגשי ובחיי היום-יום של הסגל.
- נרשמה עלייה מובהקת בפגיעה הכלכלית, במיוחד בקרב חברי סגל בדרגות התחלתיות וללא קביעות.
- כ-12.3% מהמשיבים חוו פגיעה קשה בעקבות שירות מילואים, המתבטאת בעיקר בחיי היום-יום.

2. פגיעה בפעילות האקדמית

- תחומי הפגיעה החמורים ביותר: הימנעות מביקורים של עמיתים מחו"ל, קושי בגיוס סטודנטים בין-לאומיים, ירידה בהשקעת זמן למחקר ופגיעה באיכות המחקר.
- חלה החמרה מובהקת בארבעה היבטים: אובייקטיביות בשיפוט עמיתים, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום וסיכוי בחירה לתפקידי מנהיגות אקדמית.
- דווחה ירידה של כ-25% במספר המאמרים שנשלחו לפרסום לעומת התקופה שלפני אוקטובר 2023.

3. מבט קדימה – חששות עתידיים

- נמצא מתאם גבוה בין חששות שדווחו בסקר 2023 לבין הפגיעות שדווחו ב-2025.
- החששות העיקריים ב-2025 נוגעים להמשך הפגיעה בקשרים בין-לאומיים: ביקור של עמיתים בארץ, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, הגשת הצעות מחקר לגופי מימון בין-לאומיים, קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום ואובייקטיביות בשיפוט עמיתים את עבודת המשיבים/ות.

4. סיכויים לעזיבת האקדמיה הישראלית

- הסיכויים לעזיבת הארץ שדווחו עלו בכ-11% לעומת 2023, ונרשמה עלייה חדה בשיעור המדווחים על סיכויי עזיבה גבוהים.
- העלייה בולטת במיוחד בקרב חברי סגל ללא קביעות ובדרגות נמוכות.
- נרשמה עלייה ניכרת בצעדים קונקרטיים לעזיבה (כגון הוצאת דרכון זר).

5. פתרונות וצעדי מדיניות

לא חל שינוי מהותי בסדרי העדיפויות של הפתרונות המוצעים לעומת הסקר הקודם. הפתרונות המועדפים כוללים: חיזוק מימון למחקר, תמיכה בשיתופי פעולה בין-לאומיים, סיוע בגיוס חוקרים צעירים ובהכשרתם והגדלת המשאבים להזמנת חוקרים מחו"ל.

מסקנה כללית

הממצאים מצביעים על שחיקה מתמשכת ומעמיקה במצבם האישי והמקצועי של חברי הסגל האקדמי בישראל, לצד החמרה בסיכויי זליגת מוחות. הדוח מדגיש צורך דחוף בצעדי מדיניות מערכתיים וממוקדים, בדגש על תמיכה בחוקרים צעירים, חיזוק הקשרים הבין-לאומיים ושיקום תנאי העבודה והמחקר באקדמיה הישראלית.

תוכן העניינים

6	הקדמה
6	רקע על המשיבים
7	ממצאים
7	פגיעה ברמת חיים כוללת
9	פגיעה בהיבטים אקדמיים
12	סיכויים לעזוב את הארץ
14	פתרונות אפשריים לאתגרים האקדמיים
15	סיכום
16	נספחים
17	נספח א. נתונים דמוגרפיים
19	נספח ב. שאלות הסקר הכמותיות וסטטיסטיקת התשובות

הקדמה

המערכת האקדמית בישראל חוותה פגיעה משמעותית בעקבות המלחמה: רבים מחברי/ות הסגל ומהסטודנטים/יות נפגעו במישרין או בעקיפין. חלקם נקראו לשירות מילואים ארוך ואחרים היו מעורבים בפעילות התנדבותית אזרחית. פגיעה נוספת באה מבחוץ, בדמות אנטישמיות ועמדות אנטי-ישראליות, במיוחד במוסדות אקדמיים ברחבי העולם.

בדצמבר 2023 נערך סקר מטעם האקדמיה הצעירה הישראלית ואפיק באקדמיה – פורום הפרופסוריות בישראל. מטרת הסקר הייתה לאתר את האתגרים שעמם מתמודדת האקדמיה הישראלית מאז תחילת המלחמה (בדגש על סגל אקדמי בכיר) וכן לסייע במיקוד הפעילות של ראשי המוסדות האקדמיים ושל גופים רגולטוריים גם בעת המלחמה, וגם בתקופה שתגיע בעקבותיה, כאשר יחלו המאמצים לחזור לשגרה. ממצאי הסקר פורסמו בינואר 2024 (קישור לממצאים).

עם התמשכות המלחמה, נערך סקר המשך במאי 2025 מטעם אותם גופים (בשבועות שהיו לפני המלחמה הראשונה עם אירן). מטרת הסקר הייתה לבחון מה השתנה מאז הסקר הקודם, כדי למקד מחדש את הפעילות הנדרשת.

בדוח תמציתי זה נציג את עיקרי הממצאים שעלו מסקר ההמשך, עם השוואות לסקר הקודם. נציג את סוגי הפגיעה בעבודה האקדמית שחוו חברי/ות הסגל בעקבות המלחמה ואת הפגיעה הצפויה בעתיד (לפי דעתם). לבסוף נציג את הפתרונות שלדעת חברי/ות סגל חשוב לקדם כדי למזער את הפגיעה בעבודה האקדמית במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל. בשני המקרים נשווה לסקר הקודם.

רקע על המשיבים

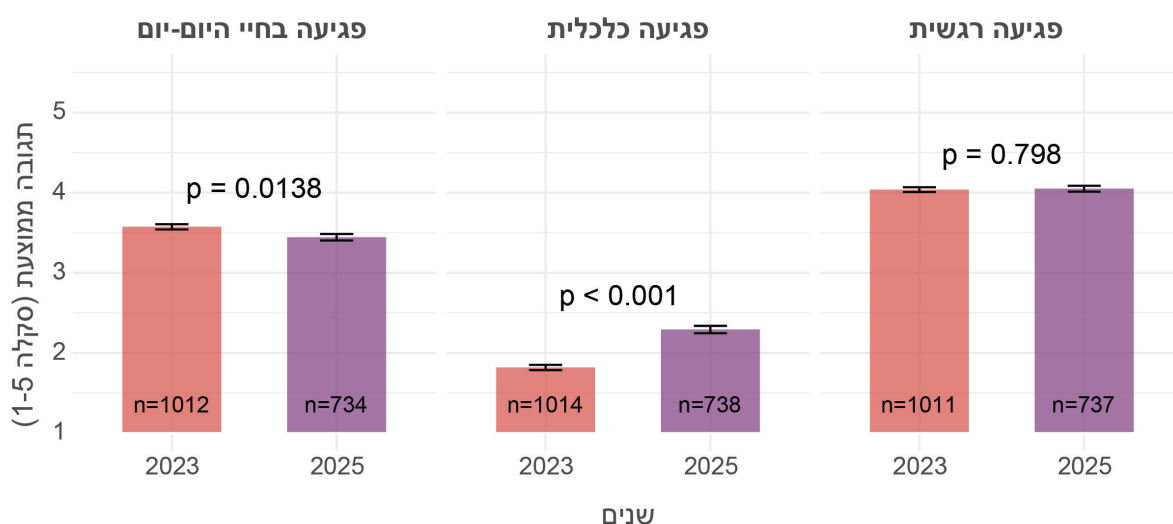
בסקר השתתפו 739 איש ואישה, לעומת 1015 בסקר הקודם. הסקר דומה ברובו לסקר הקודם, מבחינת הרכב מוסדי, תחומי, ונתונים דמוגרפיים, כפי שניתן לראות בנספח א. הבדלים בין הסקרים נרשמו בשני משתנים: קביעות ודרגה אקדמית, כאשר חלק גדול יותר מהמשיבים/ות בסקר 2025 היו בעלי/ות קביעות (68%) או בדרגת פרופסור חבר/ה/מלא/ה (59%) לעומת סקר 2023 (61% ו-52% בהתאמה).

כ-4.3% מהמשיבים/ות בסקר דיווחו שחוו במלחמה פגיעה ישירה (פגיעה/מוות/חטיפה) בהם או בבני משפחתם, 4% דיווחו שפוננו מבתיהם, ו-11.9% דיווחו שחברי/ות קבוצת המחקר שלהם או משפחותיהם פוננו מבתיהם.

ממצאים

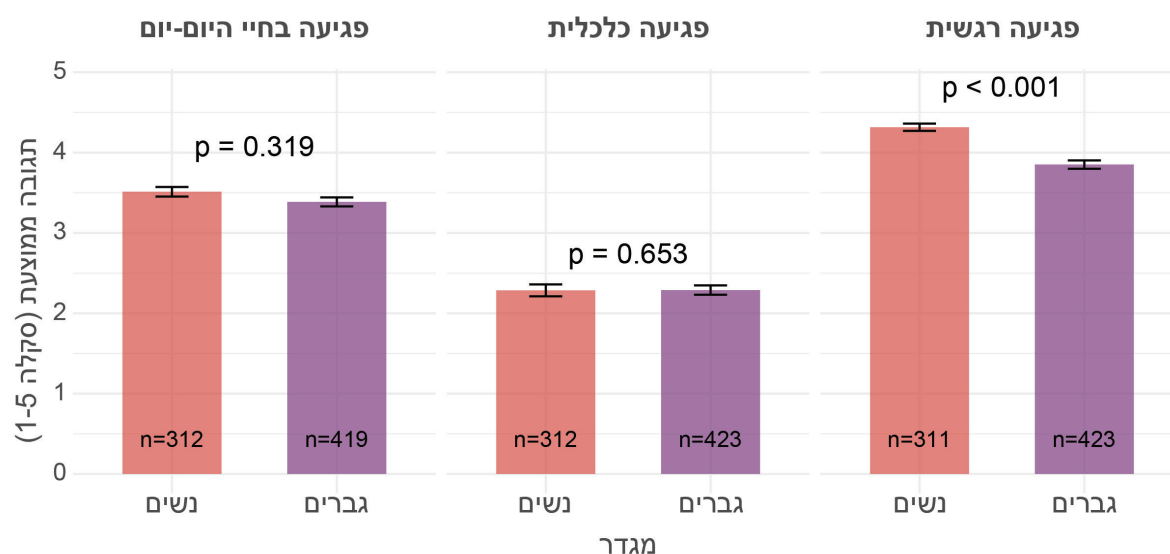
פגיעה ברמת חיים כוללת

בדקנו באיזו מידה (בסקאלה שבין 1 ל-5, כאשר 5 מציין את הפגיעה הקשה ביותר) ובאילו אופנים נפגעו המשיבים/ות מן המצב (תרשים 1). בדומה ל-2023, גם ב-2025 הייתה בממוצע פגיעה קשה יחסית במישור הרגשי, קשה פחות בחיי היום-יום, ופחות מאלה – במישור הכלכלי (תרשים 1). עם זאת מצאנו עלייה מובהקת בפגיעה הכלכלית מהסקר הקודם. בנוסף, שיעור המשיבים/ות שנפגעו קשה מבחינה כלכלית (שסימנו 4 או 5) יותר מהוכפל: 17.6% ב-2025, לעומת 7.7% ב-2023. לעומת זאת מצאנו ירידה מתונה אך מובהקת סטטיסטית בהשפעת המלחמה על חיי היום-יום של המשיבים/ות ($p=0.0138$; תרשים 1).

תרשים 1 - הבדלים בין הסקר הקודם (2023) לסקר הנוכחי (2025) בהשפעת המלחמה על חיי היום-יום, המצב הכלכלי והמצב הרגשי בקרב המשיבים לסקר. המשיבים העריכו את הפגיעה בסולם של מ-1 עד 5. בתרשים מדווחים ממוצע הפגיעה, שגיאת התקן ומובהקות סטטיסטית של ההבדלים בין השנים.

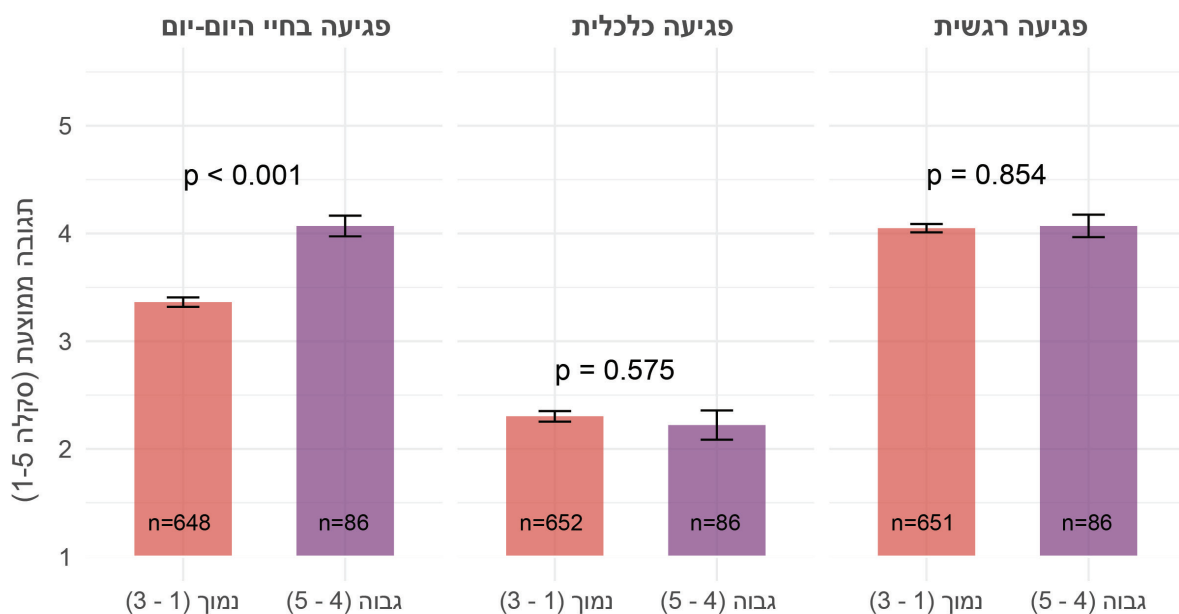
בסקר של 2025 בחנו את רמות הפגיעות במישור הרגשי, הכלכלי ובחיי היום-יום, המדווחת כפונקצייה של אלה: גיל ילדים, מוסד, סוג מחקר (ניסיוני/תאורטי), תחום אקדמי, מגדר, דרגה וקביעות. למוסד, לגיל הילדים, ובייחוד לשאלה אם יש ילדים בשירות צבאי (אצל 31.2% מהמשיבים/ות) לא הייתה השפעה מובהקת. לתחום האקדמי ולמגדר הייתה השפעה מובהקת על הפגיעה הרגשית (ורק עליה): משיבים/ות מתחומי המדעים המדויקים וההנדסה דיווחו על פגיעה רגשית קלה מבתחומים אקדמיים אחרים ($p<0.001$), וגברים דיווחו על פגיעה רגשית קטנה מזו שנשים דיווחו עליה ($p<0.001$), כפי שניתן לראות בתרשים 2 (שאינו שונה במובהק מהתרשים של 2023).

תרשים 2 - הבדלים בהשפעת המלחמה על חיי היום-יום, המצב הכלכלי והמצב הרגשי בין גברים לנשים בסקר הנוכחי (2025). המשיבים העריכו את הפגיעה בסולם של מ-1 עד 5. בתרשים מדווחים ממוצע הפגיעה, שגיאת התקן ומובהקות סטטיסטית של ההבדלים בין המגדרים.

נוסף על זה, לדרגה ולקביעות הייתה השפעה מובהקת על תחושת הפגיעה הכלכלית ועל חיי היום-יום. משיבים/ות בדרגות נמוכות יותר (מרצה ומרצה בכיר/ה) דיווחו על פגיעה כלכלית קשה ($p < 0.001$) מזו שמשיבים/ות בעל/יות דרגות גבוהות יותר (פרופ' חבר/מלא) דיווחו עליה וכך גם על השפעה רבה יותר על חיי היום-יום ($p < 0.05$). בדומה לזה, משיבים/ות ללא קביעות דיווחו על פגיעה כלכלית קשה מזו שחברי/ות סגל עם קביעות דיווחו עליה וכן על קשיים מכבידים יותר בחיי היום-יום. מגמות אלו נמצאו גם בסקר הקודם, אך שם נמצאו הבדלים מובהקים גם בהשפעה על המישור הרגשי.

בתרשים 3 השווינו את רמות הפגיעה שדיווחה אוכלוסיית המשיבים/ות שחוו פגיעה קשה יחסית (תשובות 4 או 5 ברמת הפגיעה) בעקבות שירות מילואים (כ-12.3% מהמשיבים/ות, 86 משיבים/ות שהם או אחד מבני משפחתם גויסו למילואים). אוכלוסייה זו נפגעה במובהק בחיי היום-יום שלה, אך לא מבחינה רגשית או כלכלית ($p < 0.001$). מבחינת דרגה, באוכלוסייה זו בלט שיעורם של בעל/יות הדרגות ההתחלתיות (מרצה ומרצה בכיר/ה) – 59.3% (לעומת 41.2% באוכלוסיית המדגם).

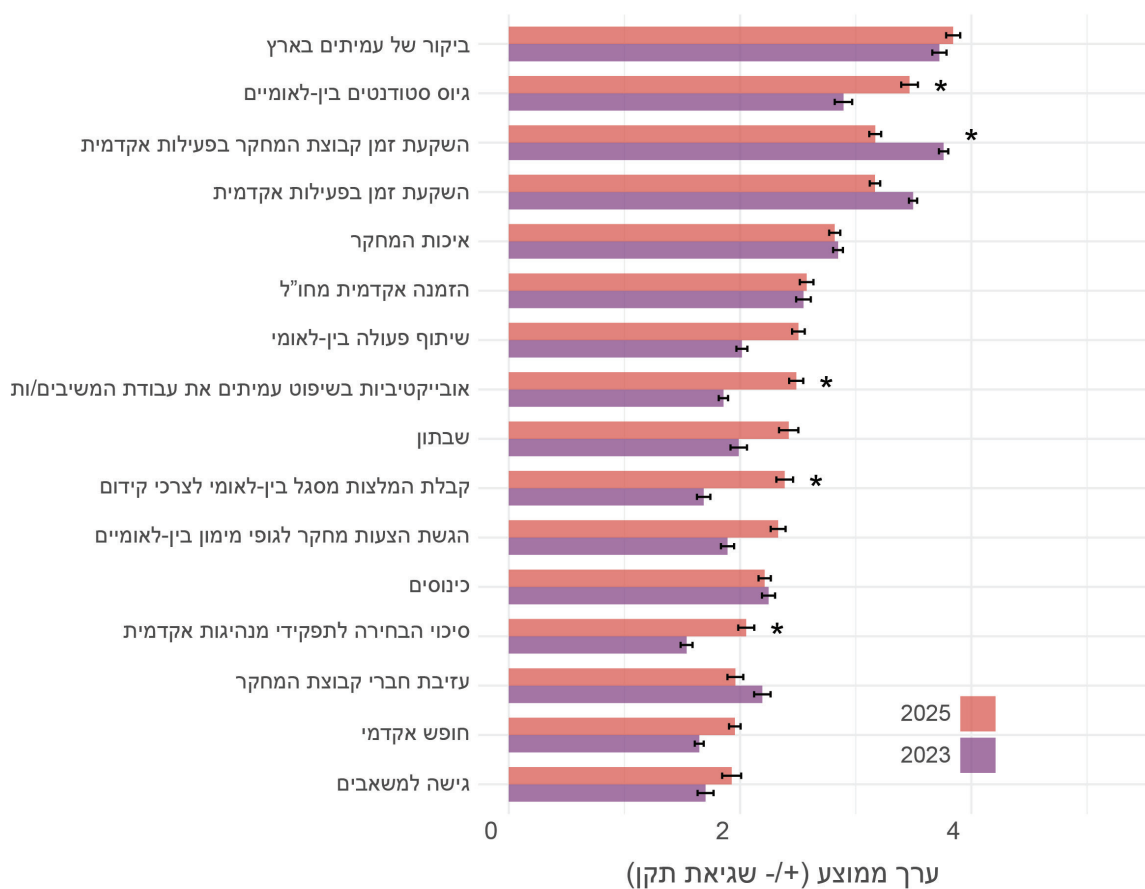
תרשים 3 - השפעת המלחמה על חיי היום-יום, המצב הכלכלי והמצב הרגשי בקרב משיבים שנפגעו עקב גיוס שלהם או של בני משפחותיהם למילואים. המשיבים העריכו את הפגיעה שלהם כתוצאה מהמילואים בסולם של מ-1 עד 5, לפי הערכה זו חילקנו אותם לשתי קטגוריות של רמות פגיעה: 5-4 (גבוהה) ו-3-1 (נמוכה). בתרשים מופיעים, עבור כל קטגוריה, רמת הפגיעה הרגשית, כלכלית ובחיי היום-יום (עבור כל פגיעה, יש את ממוצע הפגיעה, שגיאת התקן ומובהקות סטטיסטית של ההבדל בין הקטגוריות).

פגיעה בהיבטים אקדמיים

בתרשים 4 מוצגים כל סוגי הפגיעות בהיבטים אקדמיים שהמשיבים/ות נשאלו עליהם בסקר 2025 לעומת 2023, מסודרים לפי רמת הפגיעה. ב-2025 הפגיעות הקשות ביותר שצוינו, מהקשה לקלה, היו ביקור של עמיתים בארץ, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, השקעת הזמן של המשיבים/ות ושל קבוצת המחקר שלהם בפעילות אקדמית ובאיכות המחקר באופן כללי.

הפגיעות שבהן היה הבדל גדול מ-0.5, שהוא מובהק, בין סקר 2023 לסקר 2025, סומנו בכוכבית. הפגיעה היחידה שפחתה באופן מובהק מהסקר הראשון לשני היא השקעת הזמן האקדמית של קבוצת המחקר. לעומת זאת, הפגיעה גדלה בארבעה נושאים: אובייקטיביות בשיפוט עמיתים, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום וסיכוי הבחירה לתפקידי מנהיגות אקדמית. אשר לכל אחד מארבעת הנושאים האלה בדקנו אם יש עליו השפעה של המשתנים הבאים: יחידה אקדמית, מגדר, דרגה אקדמית וקביעות. מצאנו כי אשר ל"גיוס סטודנטים בין-לאומיים" ול"סיכוי הבחירה לתפקידי מנהיגות אקדמית" לא הייתה השפעה מובהקת ($p < 0.05$) לאף אחד

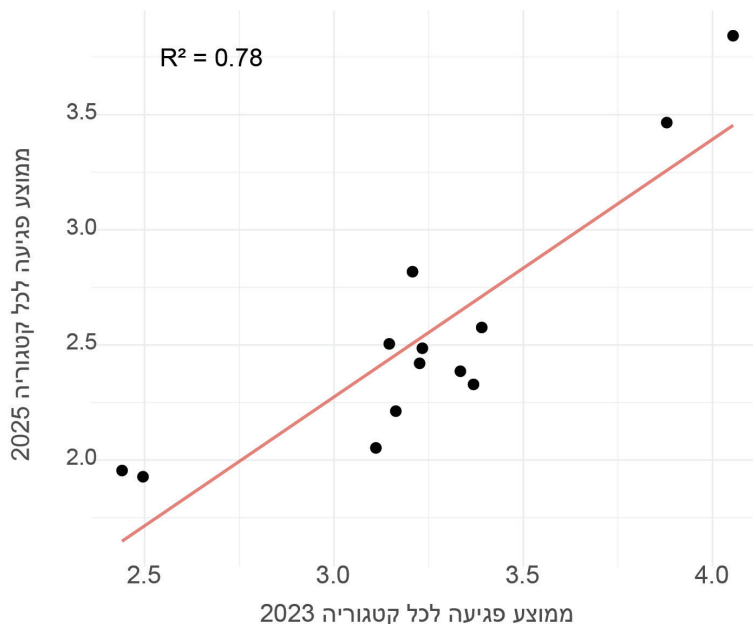
מגורמים אלה. ב"קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום" הייתה השפעה מובהקת לדרגה ($p=0.004$), כלומר מרצים/ות חששו יותר מהפגיעה בסעיף זה. ב"אובייקטיביות שיפוט עמיתים" נמצאה השפעה מובהקת לתחום המחקר ולדרגה: תחומי המדעים המדויקים וההנדסה נפגעו פחות מתחומים אחרים ($p<0.001$), ומשיבים/ות בעל/יות דרגה נמוכה יותר נפגעו יותר ($p=0.04$). לשאר המשתנים שנבדקו, כולל מגדר וקביעות, לא הייתה השפעה מובהקת. לסיום, המשיבים/ות דיווחו על ירידה של כ-25% במספר המאמרים שנשלחו לפרסום בשנה האחרונה לעומת השנה שלפני אירועי השבעה באוקטובר. מגמה זו הייתה מובהקת סטטיסטית ($p<0.001$).

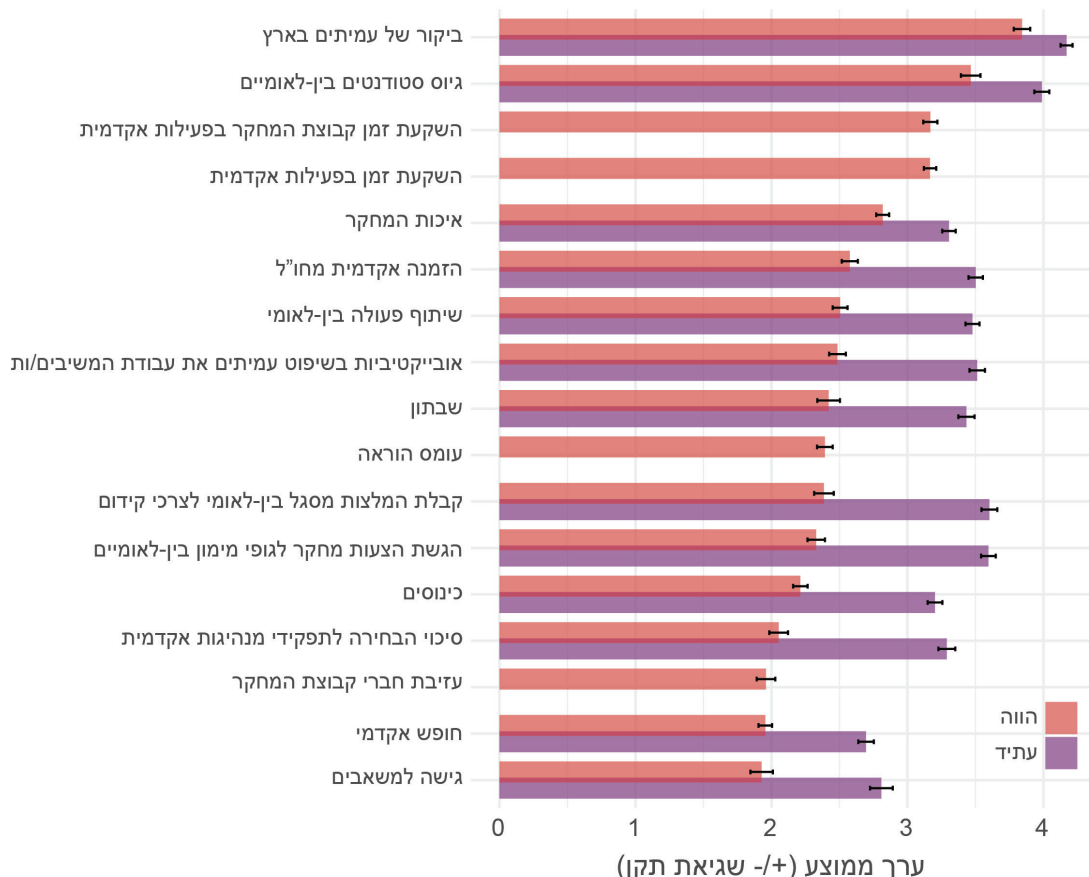
תרשים 4 - דיווחים על פגיעה אקדמית בפרמטרים השונים בסקר הנוכחי (2025) ובסקר הקודם (2023). המשיבים העריכו את הפגיעה בסולם של מ-1 עד 5.

נוסף על זה, מצאנו מתאם גבוה ($R^2=0.78$) בין החששות לפגיעה של המשיבים/ות בסקר 2023 לבין הפגיעה בפועל כפי שנמדדה בסקר 2025 (תרשים 5).

במבט קדימה (תרשים 6) דיווחו המשיבים/ות על החששות הכבדים ביותר מפגיעות עתידיות בנושאים של (מגדול לקטן): ביקור של עמיתים בארץ, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, הגשת הצעות מחקר לגופי מימון בין-לאומיים, קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום ואובייקטיביות בשיפוט עמיתים את עבודת המשיבים/ות.

תרשים 5 - מתאם בין החששות מפגיעה שנמדדו בסקר הקודם (2023) לדיווחים על פגיעה בפועל בסקר הנוכחי (2025).

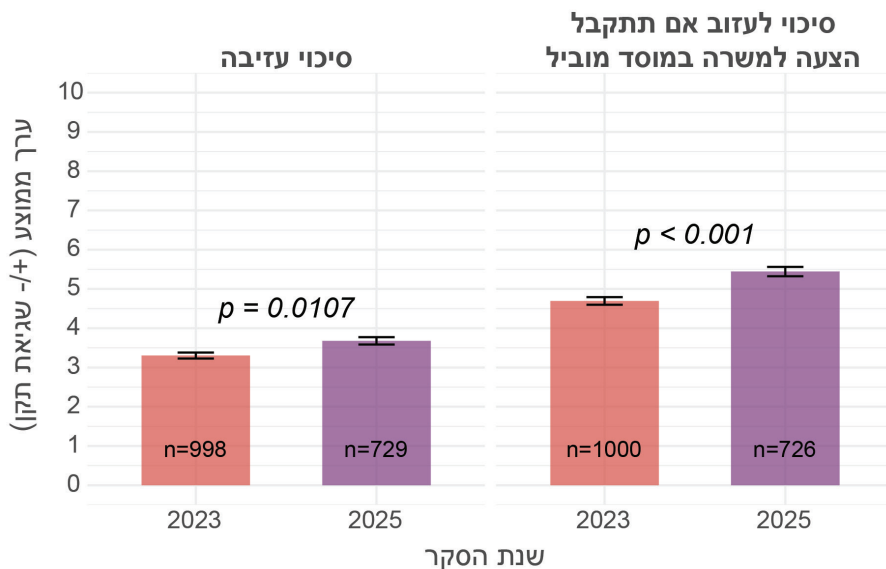

תרשים 6 - דיווחים על פגיעה אקדמית קיימת ועל חשש מפגיעה עתידית בפרמטרים השונים. המשיבים העריכו את הפגיעה בסולם של מ-1 עד 5.

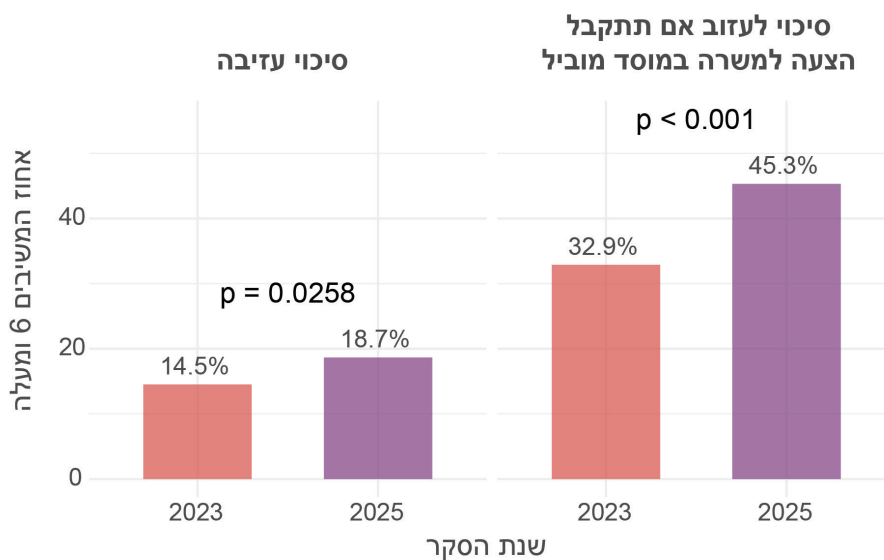
סיכויים לעזוב את הארץ

הסיכויים לעזוב את הארץ שהמשיבים/ות דיווחו עליהם ב-2025 היו גבוהים ב-11% מאלה שדווחו בשנת 2023 (תרשים 7), והבדלים אלו אף היו מובהקים ($p=0.01$). בשנת 2023 הממוצע לסיכויי עזיבה היה 3.3 ± 0.08 לעומת 3.68 ± 0.09 בשנת 2025 (טווח מ-1 עד 10). מגמה זהה ואף בולטת יותר נרשמה בנוגע לשאלה "מהם סיכויי העזיבה אם תוצע לך משרה במוסד מוביל בחו"ל" (תרשים 7). בשתי שאלות אלה גדל שיעור המשיבים/ות בסקר 2025 לעומת סקר 2023, שסימנו סיכויי עזיבה מעל 6 במידה ניכרת ומובהקת (תרשים 8). בממצאים אלו נמשכת מגמת העלייה בסיכויי העזיבה, שנמדדה גם ב-2023, לעומת הסקר הקודם, שבדק את השפעתה של המהפכה המשפטית על סיכויי העזיבה. נוסף על זה בדקנו כיצד סיכויי העזיבה הושפעו מיחידה אקדמית, ממגדר, מדרגה אקדמית ומקביעות. מצאנו כי רק הדרגה והקביעות השפיעו בצורה מובהקת: משיבים/ות ללא קביעות ($p < 0.001$) או בעלי/ות דרגה נמוכה ($p < 0.001$) דיווחו על סיכויי עזיבה גבוהים יותר, כפי שניתן לראות בתרשים 9 באשר לדרגה.

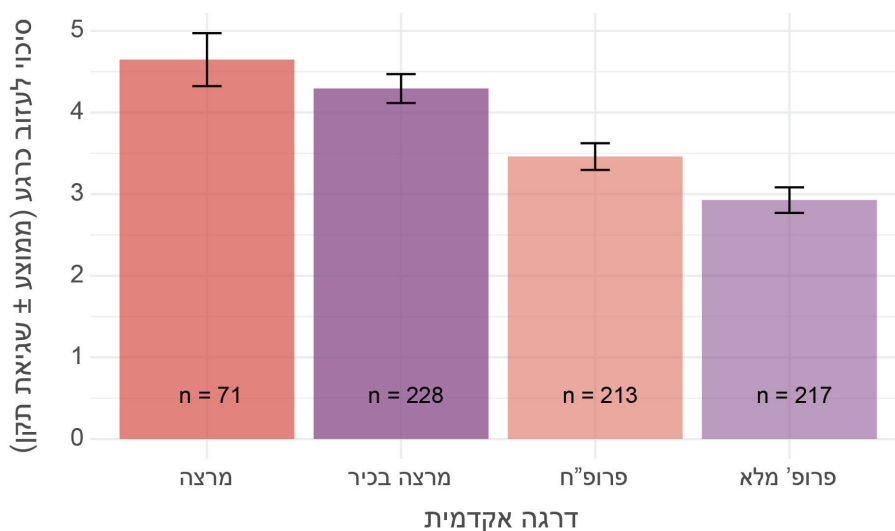
מבחינת צעדים קונקרטיים לעזיבה הייתה עלייה בשיעור המשיבים/ות המדווחים על צעדים כאלה – מ-27.4% ב-2023 ל-40.4% ב-2025. לדוגמה שיעור המשיבים/ות שהוציאו דרכון זר עלה מ-11.5% ב-2023 ל-18.4% ב-2025.

תרשים 7 - השוואה בין הסיכוי המוערך לעזוב את הארץ כפי שדרגו המשיבים בסקר הקודם (2023) ובסקר הנוכחי (2025). משמאל סיכוי עזיבה ומימין סיכוי לעזוב במידה ותתקבל הצעה למשרה במוסד מוביל בחו"ל. הדירוג נמדד בסולם של מ-1 עד 10.

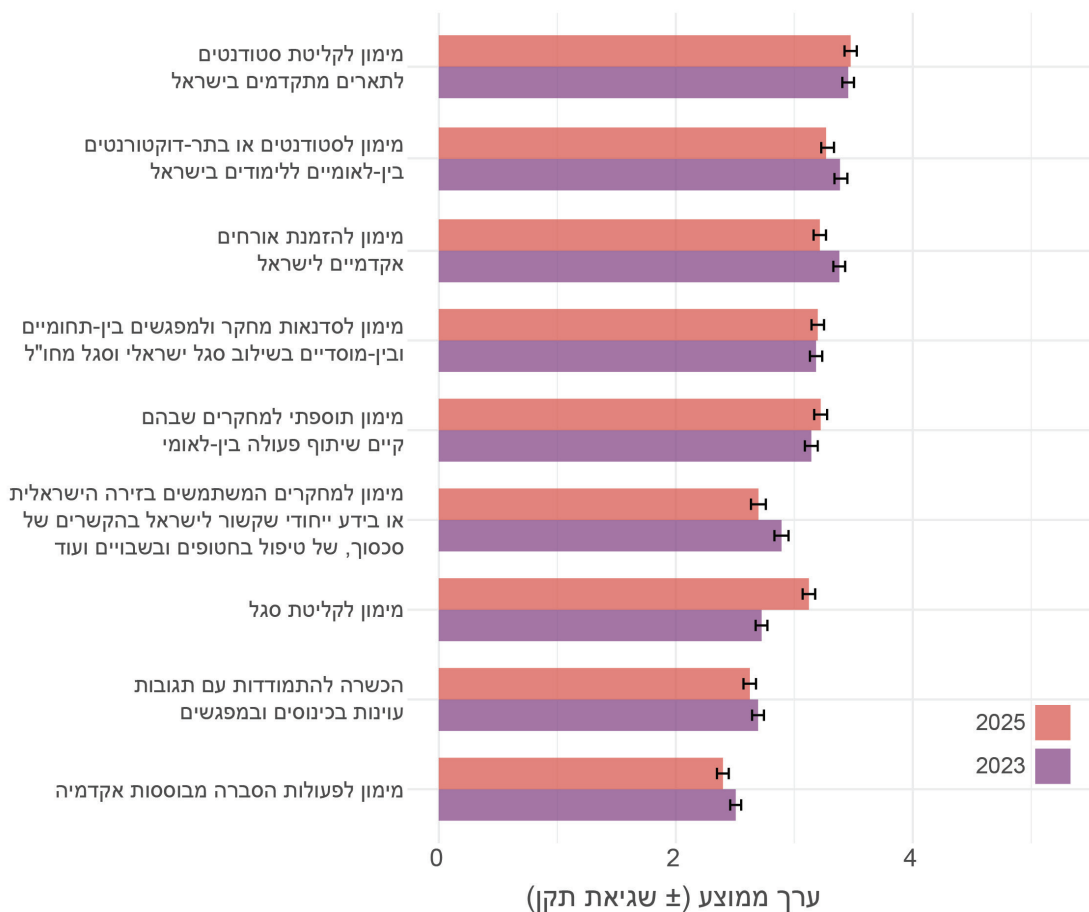
תרשים 8 - אחוז המשיבים 6 ומעלה בסולם של 1 עד 10 המודד את סיכויי העזיבה של הארץ עם או ללא הצעה למשרה במוסד מוביל בסקר הקודם (2023) ובסקר הנוכחי (2025).

תרשים 9 - התפלגות הסיכוי לעזוב את הארץ לפי דרגות. הסיכוי נמדד בסולם של מ-1 עד 10.

פתרונות אפשריים לאתגרים האקדמיים

תרשים 10 מתאר את הפתרונות המועדפים לפי סדר העדיפויות. לא היו הבדלים מובהקים סטטיסטית מ-2023.

תרשים 10 - דיווחים על מידת נחיצותם של פתרונות שונים לאתגרים אקדמיים בעקבות המלחמה בסקר הקודם (2023) והנוכחי (2025). המשיבים העריכו את מידת הנחיצות של הפתרון בסולם של מ-1 עד 5.

סיכום

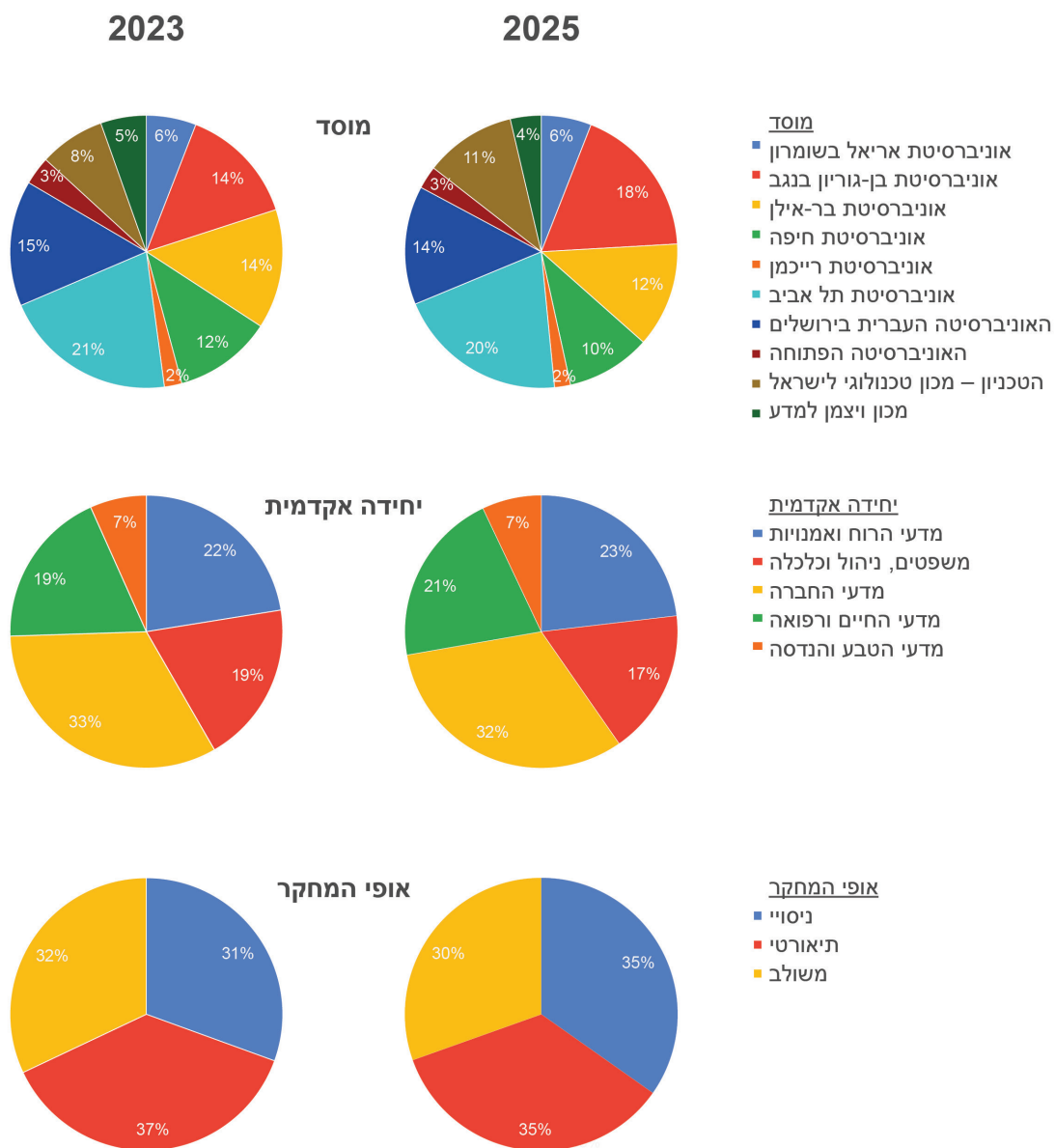
בסקר זה מצאנו כי לעומת הסקר הקודם (שנערך בתחילת הלחימה):

- נמשך הדיווח על פגיעה קשה של הלחימה במשיבים/ות מבחינה רגשית ובחיי היום-יום שלהם.
- יש עלייה מובהקת בדיווח על פגיעה כלכלית, במיוחד אצל בעלי/ות דרגות התחלתיות וללא קביעות.
- המשיבים/ות שדיווחו על פגיעה קשה בעקבות שירות מילואים, דיווחו גם על פגיעה מובהקת בחיי היום-יום.
- הפגיעות הגדולות ביותר דווחו בהקשר של אלה: ביקור של עמיתים בארץ, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, השקעת הזמן של המשיבים ושל קבוצת המחקר שלהם בפעילות אקדמית ואיכות המחקר.
- יש עלייה גדולה ומובהקת בדיווח על פגיעה בארבעה נושאים: אובייקטיביות בשיפוט עמיתים, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום וסיכוי בחירה לתפקידי מנהיגות אקדמית.
- ב"קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום" הייתה השפעה מובהקת של הדרגה. ב"אובייקטיביות בשיפוט עמיתים" תחומי המדעים המדויקים וההנדסה דיווחו פחות על פגיעה מבשאר התחומים, ומשיבים/ות בעלי/ות דרגה נמוכה יותר דיווחו על פגיעה קשה יותר.
- **המשיבים דיווחו על ירידה מובהקת של כ-25% במספר המאמרים שנשלחו לפרסום בשנה האחרונה לעומת השנה שלפני אירועי השבעה באוקטובר.**
- מצאנו מתאם גבוה בין החששות לפגיעה של המשיבים/ות בסקר הקודם לבין הדיווח על הפגיעה בפועל כפי שנמדדה בסקר הנוכחי. בסקר הנוכחי דיווחו המשיבים/ות על החששות הכבדים ביותר מפגיעות עתידיות בנושאים אלה: ביקור של עמיתים בארץ, גיוס סטודנטים בין-לאומיים, הגשת הצעות מחקר לגופי מימון בין-לאומיים, קבלת המלצות מסגל בין-לאומי לצורכי קידום ואובייקטיביות בשיפוט עמיתים את עבודת המשיבים/ות.
- **המשיבים/ות דיווחו בסקר הנוכחי על סיכויי עזיבה מהארץ הגבוהים ב-11% מאלה שדווחו בסקר הקודם, ובפרט גדל במידה ניכרת ומובהקת שיעור המשיבים/ות שסימנו סיכויי עזיבה גבוהים. בממצאים אלו נמשכה מגמת העלייה בסיכויי העזיבה מסקרים קודמים.**
- משיבים/ות ללא קביעות או בעלי/ות דרגה נמוכה דיווחו על סיכויי עזיבה גבוהים יותר.
- נרשמה עלייה ניכרת בצעדים קונקרטיים לעזיבה (כגון הוצאת דרכון זר).
- לא היו שינויים מובהקים בפתרונות המועדפים לעומת הסקר הקודם.

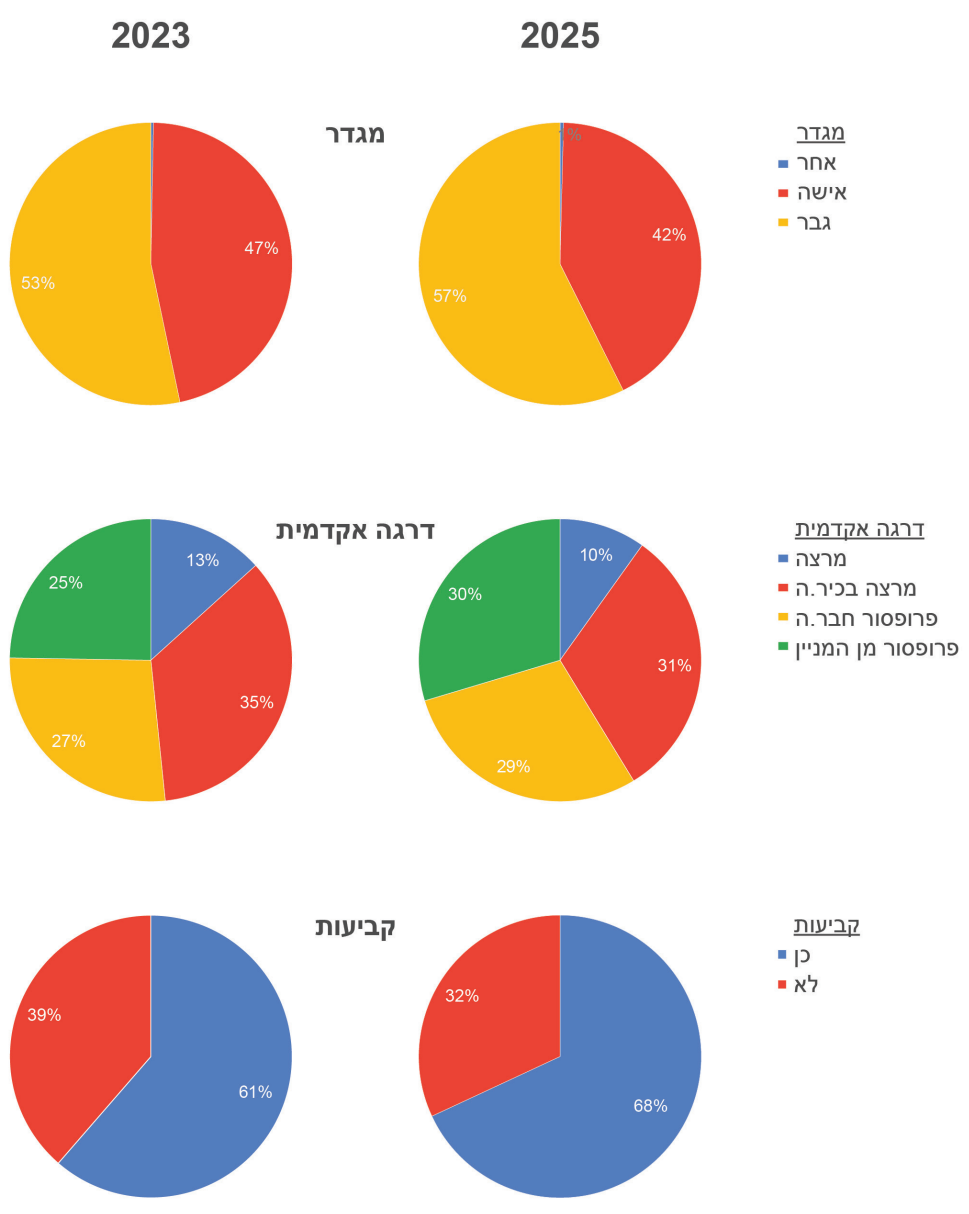
נספחים

נספח א. נתונים דמוגרפיים

השתמשנו במבחני חי בריבוע ובמבחן פישר המדויק כדי לבחון הבדלים בהתפלגויות המשיבים/ות בין סקר 2023 לבין סקר 2025, בכמה משתנים: מגדר, יחידות אקדמיות, מוסדות, מצב משפחתי, סוג המחקר (ניסויי/תאורטי), קביעות ודרגה אקדמית. הבדלים מובהקים ($p < 0.05$) נמצאו רק בשני משתנים – קביעות ודרגה אקדמית. בסקר 2025 שיעור המשיבים/ות עם קביעות היה גבוה מזה שבסקר 2023, וכך גם שיעור המשיבים בדרגת פרופסור חבר/ה ופרופסור מן המניין היה גבוה יותר בסקר 2025 (תרשים 11 ותרשים 12).

תרשים 11 - התפלגויות משיבים לפי מוסד, יחידה אקדמית, אופי המחקר

תרשים 12 - התפלגויות משיבים לפי מגדר, דרגה אקדמית, קביעות

נספח ב. שאלות הסקר הכמותיות וסטטיסטיקת התשובות

בנספח זה ממוצע, סטיית תקן, חציון ומספר משיבים/ות לכל שאלה כמותית שלא דווחה בדוח המרכזי. בחלק מהשאלות הייתה אפשרות "לא רלוונטי". לפי הנחיות השאלה, אם לא השיבו על השאלה, נבחרה האפשרות "לא רלוונטי" (או "1" במקרים שלא הייתה אפשרות "לא רלוונטי"). הנתונים מטה ערוכים לפי לוגיקה זו.

שאלה	ממוצע	סטיית תקן	חציון	מספר משיבים שלא סימנו "לא רלוונטי"
כימות הפגיעה				
עד כמה הלחימה והשלכותיה משפיעות לרעה על התנהלות חיי היומיום שלך בשנה האחרונה?	3.45	1.11	4	734
עד כמה הלחימה והשלכותיה משפיעות לרעה על המצב הרגשי שלך בשנה האחרונה?	4.05	0.99	4	737
עד כמה הלחימה והשלכותיה משפיעות לרעה על המצב הכלכלי שלך בשנה האחרונה?	2.29	1.24	2	738
תחומי הפגיעה				
אני או בן/בת הזוג גויסנו למילואים	1.52	1.23	1	698
פעילות חוץ אקדמית הקשורה למלחמה (התנדבות, פעילות תמיכה/מחאה, ועוד)	2.89	1.24	3	721
חברי קבוצת המחקר שלי או בני/בנות זוגם גויסו לשירות מילואים	3.18	1.39	3	470
חברי קבוצת המחקר שלי עזבו את ישראל בעקבות המלחמה [התרחשה פגיעה]	1.96	1.36	1	396
עלייה בעומס ההוראה [התרחשה פגיעה]	2.39	1.37	2	568
ירידה כללית ביכולתי להשקיע זמן בפעילות אקדמית [התרחשה פגיעה]	3.17	1.23	3	735
ירידה כללית ביכולת חברי קבוצת המחקר שלי להשקיע זמן בפעילות אקדמית [התרחשה פגיעה]	3.17	1.19	3	529
אובייקטיביות בשיפוט עבודתי ע"י עמיתים (מאמרים, ספרים, הצעות מחקר וכו') [התרחשה פגיעה]	2.61	1.34	2	702
אובייקטיביות בשיפוט עבודתי ע"י עמיתים (מאמרים, ספרים, הצעות מחקר וכו') [חשש לפגיעה בעתיד]	3.54	1.26	4	721
פגיעה בחופש האקדמי (למשל, היכולת לפרסם בנושאים מסוימים) [התרחשה פגיעה]	1.95	1.33	1	708
פגיעה בחופש האקדמי (למשל, היכולת לפרסם בנושאים מסוימים) [חשש לפגיעה]	2.7	1.52	3	715
המנעות מביקורים של קולגות בארץ [התרחשה פגיעה]	3.87	1.32	4	639
המנעות מביקורים של קולגות בארץ [חשש לפגיעה]	4.17	1.14	5	672
הזמנה לביקור/הרצאה/עבודה מחקרית בחו"ל [התרחשה פגיעה]	2.58	1.48	2	627

שאלה	ממוצע	סטיית תקן	חציון	מספר משיבים שלא סימנו "לא רלוונטי"
הזמנה לביקור/הרצאה/עבודה מחקרית בחו"ל [חשש לפגיעה]	3.5	1.38	4	681
יכולת לקבל הזמנה/לשהות בשבתון במוסדות בחו"ל [התרחשה פגיעה]	2.42	1.57	2	357
יכולת לקבל הזמנה/לשהות בשבתון במוסדות בחו"ל [חשש לפגיעה]	3.43	1.41	4	556
גישה לציוד מחקר/מעבדות מחקר/מאגרי מידע מחוץ לארץ [התרחשה פגיעה]	1.93	1.37	1	277
גישה לציוד מחקר/מעבדות מחקר/מאגרי מידע מחוץ לארץ [חשש לפגיעה]	2.81	1.54	3	339
שיתופי פעולה בינלאומיים (יצירה, פיתוח ושימור) [התרחשה פגיעה]	2.5	1.41	2	656
שיתופי פעולה בינלאומיים (יצירה, פיתוח ושימור) [חשש לפגיעה]	3.48	1.36	4	692
גיוס סטודנטים בינלאומיים [התרחשה פגיעה]	3.47	1.5	4	432
גיוס סטודנטים בינלאומיים [חשש לפגיעה]	3.99	1.25	5	513
הגשת הצעות מחקר לגופי מימון בינלאומיים [התרחשה פגיעה]	2.33	1.44	2	505
הגשת הצעות מחקר לגופי מימון בינלאומיים [חשש לפגיעה]	3.6	1.35	4	628
אפשרות להציג בכנסים בינלאומיים [התרחשה פגיעה]	2.21	1.37	2	654
אפשרות להציג בכנסים בינלאומיים [חשש לפגיעה]	3.2	1.43	3	697
קבלת המלצות מסגל בינלאומי לצורכי קידום [התרחשה פגיעה]	2.39	1.45	2	407
קבלת המלצות מסגל בינלאומי לצורכי קידום [חשש לפגיעה]	3.6	1.37	4	556
סיכוי בחירה לתפקידי מנהיגות אקדמית (ניהול באגודות מקצועיות, עריכה בכתבי עת/הוצאות ספרים) [התרחשה פגיעה]	2.05	1.37	1	396
סיכוי בחירה לתפקידי מנהיגות אקדמית (ניהול באגודות מקצועיות, עריכה בכתבי עת/הוצאות ספרים) [חשש לפגיעה]	3.29	1.44	3	528
איכות המחקר באופן כללי [התרחשה פגיעה]	2.82	1.29	3	725
איכות המחקר באופן כללי [חשש לפגיעה]	3.31	1.33	3	717
התמודדות המוסד				
עד כמה המוסד האקדמי שלך מודע לקשיים שלך ופועל לעזור? [מודע לקשיים]	2.78	1.3	3	703
עד כמה המוסד האקדמי שלך מודע לקשיים שלך ופועל לעזור? [פועל לעזור]	2.39	1.26	2	695
דרכי התמודדות				
מימון לקליטת סגל	3.12	1.37	3	679

מספר משיבים שלא סימנו "לא רלוונטי"	חציון	סטיית תקן	ממוצע	שאלה
679	2	1.29	2.4	מימון לפעולות הסברה מבוססות אקדמיה כמו סיוע בפרסום חוות דעת, טורי דעה, פודקאסטים בפלטפורמות אקדמיות בעולם וכדומה
618	3	1.33	3.28	מימון למאסטרנטים, דוקטורנטים, או פוסטדוקים בינלאומיים בישראל [רמת תמיכה]
641	4	1.31	3.48	מימון למאסטרנטים, דוקטורנטים, או פוסטדוקים ישראליים בישראל [רמת תמיכה]
632	3	1.32	3.22	מימון להזמנת אורחים אקדמיים לישראל [רמת תמיכה]
466	3	1.35	2.7	מימון למחקרים המשתמשים בזירה הישראלית או ידע ייחודי שקשור לישראל בהקשרים של סכסוך, טיפול בחטופים ושבוים, ועוד [רמת תמיכה]
601	3	1.33	3.22	מימון תוספתי למחקרים שבהם קיים שיתוף פעולה בינלאומי (בדומה לתוספת שהייתה קיימת בקרן הלאומית למדע ובוטלה השנה) [רמת תמיכה]
610	3	1.31	3.2	מימון לסדנאות מחקר ומפגשים בינתחומיים ובין מוסדיים (כגון אקדמיקס) בשילוב סגל ישראלי וסגל מחו"ל [רמת תמיכה]
631	3	1.32	2.62	הכשרה להתמודדות עם תגובות עוינות בכנסים ומפגשים [רמת תמיכה]
מעבר לחו"ל				
729	3	2.56	3.68	מה הסיכוי שתעבורי לחו"ל באופן קבוע (באחזים)? (0-100)
726	6	3.22	5.44	מה הסיכוי שתעבורי לחו"ל אם יציעו לך משרה אקדמית במוסד מוביל (באחזים)? (0-100)
667	3	7.48	3.33	כמה מאמרים חדשים (כאלה שלא נדחו בעבר) שלחת לפרסום בשנה האחרונה? (נא לרשום את המספר בלבד)
656	3	17.2	4.73	כמה מאמרים חדשים (כאלה שלא נדחו בעבר) שלחת לפרסום בשנה שלפני השביעי באוקטובר? (נא לרשום את המספר בלבד)